

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE
SLOVENIJE
Vidovdanska 9, Ljubljana 61000

rtip

Zbornice zdravstvene nege Slovenije

INFORMATIVNI
BILTEN
ZBORNICE
ZDRAVSTVENE NEGE
SLOVENIJE
UTRIP

PROGRAMSKI SVET:

NANA DOMAJNKO
BOJANA FILEJ
PETRA KERSNIČ

**GLAVNA IN ODGOVORNA
UREDNIKA:**

VERONIKA KUNSTEK-
PRETNAR

LEKTORICA:

DUNJA KALČIČ

NAKLADA:

6300 izvodov

za člane zbornice brezplačno

NASLOV UREDNIŠTVA:

UTRIP

ZBORNICA ZDRAVSTVENE
NEGE SLOVENIJE,

LJUBLJANA,

VIDOVDANSKA 9

TELEFON: 061/316-055

Po mnenju Urada Vlade za
informiranje z dne 4. 3. 1993,
št. 23/71-93 sodi Utrip med
proizvode, za katere se
plačuje 5% davek od prometa
proizvodov.

Tisk: NEJC d.o.o.

Ljubljana: december 1993

Poština plačana pri pošti
61102 Ljubljana

Cenjene
kolegice
in kolegi,

V žvljenju
človeka
imate plemenito
in humano vlogo.
V prihajajočem letu
Vam želim,
da bi jo negovali
še naprej s ponosom
in srčnostjo,
v korist vseh ljudi,
ki so Vaše
pomoči potrebni.

Lepo in srečno
novo leto 1994.

Nana Domajnko,
predsednica
Zbornice zdravstvene
nege Slovenije

IZ MINISTRSTVA ZA ZDRAVSTVO

POSLANICA ZA SVETOVNI DAN AIDSA

Prvi december je svetovni dan boja proti aidsu in potrjuje prizadevanja deset tisočev ljudi po vsem svetu, da bi širjenje te smrtno in neozdravljive bolezni ustavili.

Na svetu se vsak dan na novo okuži 5000 ljudi. Od začetka epidemije se je z virusom HIV okužilo že 14 milijonov moških, žensk in otrok, več kot 2,5 milijonov ljudi je že zbolelo za aidsom. Slovenija pri tem ni izvzeta, aids je tudi med nami. Po ocenah je v Sloveniji nekaj sto ljudi, ki so okuženi in virus širijo naprej.

Čas je, da se zavemo prisotnosti aidsa. Čas je, da prerasemo samozadovoljstvo in ne čakamo, da bomo postali žrtve sami ali naši najbližji. Aids ne prizanaša. Varen je le tisti, ki pozna in upošteva pravila zaščite pred to boleznijo.

Na vsakem koraku srečujemo žrtve neznanja in brezbričnosti. Posledica takšnega neznanja in brezbričnosti je lahko smrt zaradi aidsa, pa tudi mamila, stres, vojne...

Medsebojno zaupanje, prijateljstvo in medsebojni stiki nam bodo kazali pot do plemenitosti in lepih stvari v življenju.

Ozrimo se okoli sebe! Humanizirajmo naše odnose. Bodimo razumevajoči do tistih, ki so že okuženi. Imejmo odprte oči in spremenimo svoje vedenje za bolj varno in kvalitetno življenje. Sedaj in danes.

SVETOVNI DAN AIDSA

Letošnji Svetovni dan aidsa je že šesti po vrsti od leta 1988, ko so se strokovnjaki vsega sveta dogovorili, da potrebujemo večjo izmenjavo informacij o okužbi z virusom HIV in aidsu, o načinih prenosa, o zaščiti,

nenazadnje pa je treba ustvarjati vzdušje strpnosti do tistih, ki so že okuženi.

Čeprav bi akcije, predvsem pa informacije v zvezi z aidsom morale ljudi opozarjati vse leto, 1. decembra po vsem svetu organizirajo prireditve, ki naj bi vplivale na zavest ljudi in sprožile večjo odzivnost na probleme v zvezi z aidsom.

Svetovni dan aidsa poudarja pomen preventive, podpira diskusije in dejanja ter širi sporočila o razumevanju in upanju po vsem svetu.

Pri aidsu že nekaj časa govorimo o pandemiji. Virus HIV se še vedno širi hitreje od prizadevanj deset tisočev, da bi ga ustavili.

Na svetu se vsak dan na novo okuži 5000 ljudi. Od začetka epidemije se je z virusom HIV okužilo že 14 milijonov moških, žensk in otrok, več kot 2,5 milijonov ljudi je že zbolelo za aidsom. Število se bo do leta 2000 še pomnožilo. Ker je večina prizadetih ljudi v najbolj aktivnem življenjskem obdobju, bo pandemija socialno in ekonomsko izropala mnoge predele sveta. Po oceni bodo neposredni stroški za zdravstvo zaradi aidsa 5 milijard dolarjev na leto, posredni stroški zaradi izgube produktivnosti in izgube trgov pa so lahko do desetkrat večji.

Slovenija je glede epidemije aidsa v razmeroma ugodnem stanju, vendar po vzorcu iz drugih držav pričakujemo nadaljnje širjenje okužbe z virusom HIV. Na Inštitutu za varovanje zdravlja Republike Slovenije je bilo do 30. septembra 1993 prijavljenih skupno 30 primerov aidsa, 20 primerov smrti in še dodatnih 47 primerov diagnosticirane okužbe z virusom HIV. Pri tem moramo upoštevati, da gre le za število testiranih oseb, upravičeno ocenjujemo, da je dejansko primerov okuženih precej več.

Svetovna zdravstvena organizacija vsako leto določi enotno geslo za Svetovni dan aidsa, ki je rdeča nit dogajanj po vsem svetu. Leta 1992 se je geslo glasilo: AIDS, NAŠA SKUPNA SKRB. Tudi mi smo si prizadevali, da bi to sporočilo prišlo med ljudi, zato smo v šole, v zdravstvene domove, na javna mesta izobesili plakate. Prek sredstev javnega obveščanja smo želeli sporočilo prenesti na vse prebivalstvo. Prav posebej je pomembna ciljna skupina mladih, ki smo se ji poskušali še posebej približati. Tako smo v sodelovanju s Študentsko organizacijo Univerze vsem študentom v Sloveniji po pošti na dom poslali dopis in rdečo pentljo, ki je svetovni simbol boja proti aidsu in prav tako naš simbol varnejše spolnosti. Za srednješolce smo v sodelovanju z DZS pripravili učni komplet o Aidsu pod drobnogledom, za osnovnošolce pa najavili kviz o aidsu, ki se je odvijal v drugem polletju 1993. V regijah so potekale okrogle mize, predstavitve učnega kompleta s predavanji, v

Škucu v Ljubljani je bila otvoritev tujih plakatov o aidsu, ki sedaj potuje po Sloveniji...

Čas je, da prerasemo zanikanje in samozadovoljstvo na ravni vlad, skupnosti, predvsem pa na ravni vsakega posameznika. V tem smislu je zasnovano tudi letošnje geslo za Svetovni dan aidsa, ki se glasi AIDS GROZI – KAJ ŠE ČAKAMO?! Kajti:

Čas je, da se borimo proti zanikanju, diskriminaciji in samozadovoljnosti nad obstoječim stanjem. V situaciji, ko zdravilo in cepivo še nista na obzorju, ima preventiva še vedno absolutno prednost.

Čas je, da mladim zagotovimo znanje in pomen zaščite pred to okužbo.

Čas je, da zagotovimo dobre preventivne in vzgojno- izobraževalne programe v šolah, na delovnih mestih, tudi za ljudi na vodilnih mestih, da bodo podpirali širše akcije proti aidsu.

Čas je, da zagotovimo preprečevanju aidsa več pozornosti in več sredstev. Globalni program aidsa Svetovne zdravstvene organizacije ocenjuje, da bi za to področje potrebovali 1,5 do 2,9 milijard dolarjev na leto; v državah v razvoju to pomeni dvajsetkrat več kot doslej.

Čas je, da zmanjšamo dovzetnost žensk za okužbo z virusom HIV tako, da izboljšamo njihovo zdravje, izobraževanje, ekonomske možnosti in socialni status.

Čas je, da zagotovimo povsod, ne le v razvitem svetu, humano in primerno oskrbo za ljudi, okužene z virusom HIV.

Tudi letos bomo za 1. december tiskali plakate, prvič bodo tudi izobešeni jumbo plakati, ki bodo viseli na panojih v vseh večjih mestih v Sloveniji.

Ob letošnjem Svetovnem dnevu aidsa bi radi s svojim sporočilom prišli prav do vsakega posameznika. Da bi to dosegli na izviren način, smo se naslonili na svet kulturnikov in si zamislili strukturo Robert, ki smo jo posvetili Svetovni zdravstveni organizaciji v zahvalo za njeno strokovno pomoč. Plakat in strukturo Robert je naš minister izročil dr. Nakajimi, generalnemu direktorju Svetovne zdravstvene organizacije ob otvoritvi urada Svetovne zdravstvene organizacije na Ministrstvu za zdravstvo.

Pripravila za objavo:
Veronika Kunstek-Pretnar

DELO ZBORNICE

ZBORNICA ZA NAS

Dne 29. 11. smo ministru za zdravstvo, g. doc. dr. Božidarju Voljču, poslali naslednji dopis ter ga v vednost poslali tudi: predsedniku vlade g. Janezu Drnovšku, Ministrstvu za delo, socialno varstvo in družino, Sindikatu delavcev v zdravstvu in socialnem varstvu, Sindikatu delavcev v zdravstvu in socialnem skrbstvu, Razširjenemu strokovnemu kolegiju za zdravstveno nego, državni svetnici za področje zdravstva g. Majdi Šlajmer Japelj in enajstim slovenskim društvom medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov.

MINISTRSTVO ZA ZDRAVSTVO

Doc. dr. Božidar Voljč
61000 Ljubljana
Štefanova 5

Spoštovani gospod minister,

Zadnje razprave med sindikatom zdravnikov (Fides), Vami in predstavniki vlade so nas vzpodbudile, da Vam sporočamo naše mnenje.

Tudi medicinske sestre, ki opravljamo zdravstveno nego, se srečujemo s številnimi perečimi problemi - pomanjkanje kadrov, neustrezna kadrovska zasedba, posledična preobremenjenost, slabo nagrajevanje rednega in nadurnega dela, težki in pogosto neustrezni delovni pogoji, velika odgovornost do varovanca z vidika zdravstvene nege vse pogostejše povzročajo beg iz poklica.

Zaradi vse bolj perečih socialno ekonomskih problemov in ker se plače v zdravstvu v zadnjih petih mesecih niso spreminjale, odločno podpiramo predlog sindikatov za dvig izhodiščne plače, saj sedanja neto plača v višini 17.388,00 SIT ne zadošča niti za preživetje in je za najenostavnejše delo žaljivo nizka.

Ob izidu predloga Zakona o plačah v javnih zavodih in državnih organih smo ugotovili, da so socialni delavci, ki sodijo pod Ministrstvo za delo, socialno varstvo in družino, bistveno bolje razporejeni, čeprav izhajajo iz enakega nivoja izobraževalnega programa na VI. in VII. stopnji kakor medicinske sestre. Ugotovimo lahko le to, da se je socialnim delavcem prehod iz okrilja enega ministrstva v drugo bolj izplačal.

Tudi se ne moremo strinjati, da je v predlogu zakona v 7. tarifnem razredu vodja zdravstvene negovalne službe opredeljen le v socialnem varstvu, ne pa tudi v zdravstvu, kjer so negovalne službe številčnejše.

Zakon o plačah podpiramo le za prehodno obdobje, sicer pa podpiramo predlog sindikatov za čimprejšnjo novo kolektivno pogodbo za zdravstvo in socialno skrbstvo. Zakon o plačah naj tudi vsebuje klavzulo, ki določa, da je zakon prehodnega značaja in ima omejen rok veljavnosti. Vkolikor bosta Ministrstvo za zdravstvo in vlada pristala na kolektivno pogodbo za zdravnike, zahtevamo tudi medicinske sestre in zdravstveni tehniki svojo lastno pogodbo, s katero bomo urejali lastne specifične dela in nagrajevanja.

Rešitev svojih problemov vidimo tudi v možnosti organiziranja lastnega sindikata, prek katerega bi uveljavljali svoje pravice - čeprav mislimo, da bo sedanja sindikalna organiziranost enotnega sindikata vseh, ki delamo na področju zdravstvene dejavnosti, uveljavljala ustrezno nagrajevanje dela tudi nam.

Upamo, da boste kot resorni minister v nadaljnjih razpravah izhajali iz zgoraj navedenih dejstev.

Upamo tudi, da boste naša stališča upoštevali, predvsem pa pripomogli k temu, da bosta delo medicinskih sester na področju zdravstvene nege in njihov položaj znotraj zdravstvenega tima obravnavana kot enakovredna, iz česar sledi tudi ustrezna razporeditev in nagrajevanje.

Predsednica zbornice

Sekretarka zbornice
Petra Kersnič, v.m.s.

Nana Domajnko, v.m.s., dipl. org. dela

V VEDNOST

2. decembra 1993 je bila v Cankarjevem domu v Ljubljani v prenapolnjeni dvorani E ustanovna skupščina Slovenskega odbora za UNICEF, ki bo kot Nacionalni odbor deloval na celotnem ozemlju Slovenije.

Iz njihovega Statuta izhajajo naslednji cilji Nacionalnega odbora:

- spodbuja javni interes in podpora za UNICEF in njegove programe;
- skrbi za zastopanje UNICEF-a in njegovega poslanstva za blaginjo otrok v svetu, ne glede na raso, vero, spol ali jezik;

- skrbi za zastopanje in izvajanje UNICEF-ovih programov;
- seznanja fizične in pravne osebe s pravicami otrok, ki izhajajo iz Konvencije o otrokovih pravicah in iz drugih veljavnih UNICEF-ovih dokumentov;
- spodbuja oblikovanje in spremlja izvajanje programov v korist otrok v Sloveniji na ekonomskem, socialnem, zdravstvenem, izobraževalnem in drugih področjih.

Nacionalni odbor uresničuje svoje cilje zlasti s tem, da:

a) v sodelovanju z drugimi nevladnimi organizacijami, društvi in drugimi institucijami seznanja fizične in pravne osebe s pravicami otrok, ki izhajajo iz Konvencije o otrokovih pravicah in iz drugih dokumentov UNICEF-a;

b) spodbuja državne organe, da v svojih socialnih in ekonomskih programih v korist otrok upoštevajo in pospešujejo uresničevanje Načrta akcij Svetovnega srečanja za otroke 1990 ter po svojih močeh pomagajo otrokom v razvoju;

c) pospešuje vzgojno izobraževalni program za razvoj in druge UNICEF-ove izobraževalne programe v šolah, mladinskih organizacijah in drugih organizacijah za otroke in mladino s pomočjo učiteljev in strokovnjakov, ki odločajo o vzgojno-izobraževalnih programih;

č) skrbi za stalen pretok informacij o delovanju UNICEF-a ter za prevajanje in publiciranje najvažnejših UNICEF-ovih dokumentov, vključno z vsakoletnim poročilom o položaju otrok v svetu;

d) zbira denarna sredstva za UNICEF ter v ta namen spodbuja Vlado Republike Slovenije in spodbuja oziroma organizira akcije, kot so prodaja UNICEF-ovih proizvodov in druge akcije za zbiranje sredstev.

MORDA VAS ZANIMA

V Informativnem biltenu Ministrstva za zdravstvo so v 5. številki objavljeni naslednji podatki:

Od sprejema Zakona o zdravstveni dejavnosti, Pravilnika o pogojih za opravljanje zasebne dejavnosti in Pravilnika o vodenju registra zasebnih zdravstvenih delavcev (leto 1992) je bilo do srede leta 1993 registriranih 189 zasebnih zdravstvenih delavcev. V tem številu je 57 zdravnikov, 90 zobozdravnikov, 4 farmacevti-lekarnarji, 5 fizioterapevtov, 5 medicinskih sester in 28 zobotehnikov.

IZ DELA ZBORNICE

V mesecu novembru se je dvakrat sestal programski svet Utripa in enkrat uredniški odbor časopisno založniške dejavnosti Zbornice zdravstvene nege Slovenije. Navzoči člani so razpravljali in načrtovali delo za naslednje leto z željo po posodobitvi celotne časopisno založniške dejavnosti. Za doseg te ciljev so člani obeh delovnih skupin sklenili:

- Utrip in Zdravstveni obzornik bosta z letom 1994 tiskana v formatu A 4;

- za tehnično urejanje, oblikovanje in trženje oglasnih strani se sklene pogodbeno delo z zasebnimi podjetji;

- Zdravstveni obzornik se z letom 1994 preimenuje v OBZORNIK ZDRAVSTVENE NEGE;

- vzpodbujali bomo aktivnosti, s katerimi bi pritegnili k pisanju širok krog medicinskih sester, ki bi svoje bogate izkušnje, razmišljanja in probleme objavljale v naših glasilih.

Prebrala, sodelovala in zabeležila

Petra Kersnič

Pokroviteljstvo nad III. tečajem intenzivne terapije in zdravstvene nege otroka

Pediatrični oddelek Kirurških strok je ponovno organiziral zdaj že III. tečaj intenzivne nege otroka v Kliničnem centru za vse medicinske sestre in zdravstvene tehnike, ki delajo na tem področju. Organizatorji tega tečaja so zaprosili Zbornico zdravstvene nege za pokroviteljstvo.

Začetek tečaja je bil dne 9. 11. 1993 in ga je predsednica Zbornice zdravstvene nege Nana Domajnko pospremila z naslednjim nagovorom:

Spoštovani!

Prijetno mi je, da smem v imenu Zbornice zdravstvene nege pozdraviti cenjene goste, udeležence in učitelje tečaja intenzivne terapije in zdravstvene nege otroka. Organizator tečaja - Pediatrični oddelek kirurških strok - je znan po kvalitetnem funkcionalnem izobraževanju in naprednih idejah, ki jih uvaja v svoje delo, zato je Zbornica zdravstvene

nege pokroviteljstvo nad tem tečajem sprejela kot čast in prijetno dolžnost.

Prepričana sem, da je večina medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov, ki so udeleženci tega tečaja, članov Zbornice. Vseeno želim ob tej priložnosti povedati, da med mnogimi nalogami, ki si jih je Zbornica zastavila, postavljamo v ospredje zaščito svojih članov in razvoj profesije zdravstvene nege. Pri tem ne mislimo samo na boljše delovne pogoje, ustrežnejše nagrajevanje in možnost vplivanja na zdravstveno politiko. Zaščita profesije in njenih izvajalcev pomeni tudi več znanja, večjo strokovno samozavest, sposobnost oblikovanja prijetnega delovnega vzdušja v negovalnem in tudi v zdravstvenem timu. Res je, da sta zdravstvena nega in medicina različni profesiji s svojimi kompetencami in odgovornostmi, pa vendar soodvisni. Cilji so skupni - kar delamo, delamo v korist bolnega ali zdravega varovanca in njegove družine.

Zato je dolžnost nas vseh, da znanje posodabljam, večšine utrjujemo, pri tem pa upoštevamo varovanca kot enkratnega in neponovljivega človeka z vsemi posebnostmi in problemi, ki jih prinaša bolezen ali spremenjeno stanje. Zato razumem tako funkcionalno izobraževanje, ki se prične danes, kot eno izmed možnosti za zaščito profesije zdravstvene nege in njenih izvajalcev.

Organizatorjem tečaja želim nemoteno izvedbo dela, vsem učiteljem in udeležencem pa uspešno osvajanje novega znanja in izmenjave izkušenj, saj se, nenazadnje, vedno učimo drug od drugega.

SLOVENSKE MEDICINSKE SESTRE NA ECCO 7 V IZRAELU

V času od 14.-18. novembra 1993, je v Jeruzalemu potekala sedma evropska konferenca o klinični onkologiji in zdravstveni negi onkološkega bolnika (European Conference on Clinical Oncology and Cancer Nursing). Že sam naziv konference nam pove, da se konference poleg zdravnikov udeležujejo tudi medicinske sestre, kar nedvomno pomeni, da Evropa upošteva profesijo medicinskih sester in izobraževanja

načrtuje tako, da je očitna strokovna povezanost obeh zdravstvenih strok.

Sekcija medicinskih sester v onkologiji je prek Onkološkega inštituta v Ljubljani že od leta 1985 vključena v EONS (European Oncology Nursing Society), ki je član združenja ECCO, zato se tudi me redno aktivno udeležujemo takšnih strokovnih srečanj.

Glavne teme letošnje konference, ki se je je udeležilo 600 medicinskih sester iz različnih držav Evrope in od drugod, so obravnavale nove načine zdravljenja in ustrezno zdravstveno nego, raziskovalno delo pri ugotavljanju kvalitete, paliativno zdravstveno nego, zdravstveno nego v različnih starostnih obdobjih, vpliv različnosti kultur narodov na izvajanje zdravstvene nege, zdravstveno vzgojo in preventivo, rehabilitacijo v zdravstveni negi ter zdravstveno nego ob spremljajočih učinkih zdravljenja in bolečini.

Vsebina podanih referatov je temeljila na raziskovalnih izsledkih medicinskih sester, kar dokazuje, da je raziskovalno delo v Evropi že precej razvito in je obvezen sestavni del samostojnega strokovnega dela.

Spremljanje in vrednotenje kvalitete zdravstvene nege s poudarkom na njeni učinkovitosti ter s ciljem, da bi dosegli čim večje

Slovenske medicinske sestre na ECCO 7 v Izraelu

zadovoljstvo bolnikov in njihovih svojcev, sta bili rdeča nit, ki je prepletala večino predstavljene problematike. Sklepi vsakodnevnih predavanj za medicinske sestre so bili dnevno podani tudi na konferenci za zdravnike, kar so zdravniki sprejeli z velikim zanimanjem in odobravanjem takšnega načina sodelovanja.

Medicinske sestre Onkološkega inštituta v Ljubljani smo se predstavile s tremi posterji z naslovi:

– Preventivna ustna nega pri zdravljenju z methotrexatom lahko zmanjša stomatitis (O. Koblar, J. Bostič-Pavlovič, M. Velepich)

– Vpliv kritike bolnikov na zagotavljanje kvalitete dela v bolnišnici (M. Velepich, J. Bostič-Pavlovič)

– Kvaliteta življenja bolnikov, zdravljenih za rakom v otroški dobi (J. Babič, G. Petrič-Grabnar, L. Zaletel, B. Jereb)

Pohvaliti se moramo, da so naši posterji vzbudili mnogo zanimanja, saj so oblikovno izstopali od večine predstavljenih, strokovno pa smo zajele v tem trenutku najaktualnejšo problematiko. Urednica evropske revije Cancer Care nas je povabila k objavi člankov, kar je nedvomno pomemben stokovni dosežek slovenskih medicinskih sester.

Konferenca se je zaključila s slovesno prireditvijo v kongresnem centru in vabilom za udeležbo na ECCO 8, ki bo od 29. 10. - 2. 11. 1995 v Parizu! Vabljeni tudi vi!

Marina Velepich

RESOLUCIJE ICN

MEDNARODNI SVET MEDICINSKIH SESTER
SVET NACIONALNIH PREDSTAVNIKOV

ICN
CNR

Resolucija, ki jo predlaga upravni odbor direktorjev

Cepljenje za varnost medicinskih sester

GLEDE NA TO:

- da na kvaliteto zdravstvene oskrbe vpliva zdravstveno stanje medicinskih sester,
- da imajo medicinske sestre tako kakor drugi občani pravico do "Zdravja za vse",
- da so raziskave pokazale, da se pri zdravstvenih delavcih pojavlja

visok odstotek kroničnih bolezni in akutnih bolezenskih stanj, kot so gripozna obolenja, hepatitis in drugo,

- da imajo medicinske sestre od svoje delovne organizacije pravico zahtevati zagotovitev varnega delovnega okolja z vsemi varnostnimi ukrepi, kot so zaščitna oblačila in cepljenje,

- da z varnostnimi ukrepi proti okužbam in splošnimi varnostnimi ukrepi ni možno v celoti odpraviti nevarnosti nezgod, na primer vboda z iglo,

- da obstaja vrsta cepiv, s katerimi bi lahko zaščitili medicinske sestre pred boleznimi, ki so jim izpostavljene pri opravljanju svojega dela,

JE BILO SKLENJENO,

da Mednarodni svet medicinskih sester:

- nadaljuje z obveščanjem in posredovanjem informacij o nevarnostih na delovnem mestu in o zaščitnih ukrepih, kot so cepljenje in splošna delovna zaščita; in

- spodbuja razvoj in primerno notranjo organizacijo dela ter zagotovi uporabo ustreznih instrumentov, s čimer bi spolnili pravico medicinskih sester do varnih delovnih pogojev s cepljenjem, kadar je to potrebno.

SKLENJENO JE BILO TUDI,

da nacionalne zveze medicinskih sester:

- opozarjajao medicinske sestre, delovne organizacije in javnost na nevarnosti, ki pretijo osebju pri določenih delih v zdravstvu;

- vzpodbujajo izboljševanje varovalnih ukrepov na delovnem mestu (uvajanje, vzdrževanje), na primer splošna zaščita, cepljenje; in se

- z vladnimi strukturami in delovnimi organizacijami dogovorijo o brezplačnem cepljenju medicinskih sester in o drugih oblikah zaščite.

Ta resolucija se sklicuje na naslednje dokumente:

- Stališča Mednarodne zveze medicinskih sester o zdravju in varstvu pri delu, prenovljena izdaja 1992;

- Smernice Mednarodne zveze medicinskih sester o varstvu pri delu: Vprašanja in problemi, ki zadevajo medicinske sestre;

- Medicinske sestre: Zdravje in varnost, MZMS, 1989;

- Oddelek Združenih držav Amerike za zdravje in človekoljubne dejavnosti. Smernice za zagotavljanje varnosti in zdravstvenega varstva zdravstvenih delavcev, 1988.

Sprejeto na Svetu nacionalnih predstavnikov, Madrid, 1993

Prevedla mag. Breda Vrhunec, prof. angl.

MEDNARODNI SVET MEDICINSKIH SESTER
SVET NACIONALNIH PREDSTAVNIKOV

ICN
CNR

Resolucija, ki jo predlaga članica zveze Združenega kraljestva

Človekova pravica do izbire

GLEDE NA TO,

- da politika Mednarodne zveze že vključuje pravico posameznika, da zahteva informacije o svojih zdravstvenih problemih in vpliva na izbiro ukrepov ob poznavanju posledic le-teh,
- da mora biti zdravstvena oskrba vedno v korist posameznika;
- da zdravstveni delavci, in še posebno medicinske sestre, spoštujejo pravico posameznika do pomoči pri odločanju o svojem zdravljenju na osnovi ustrezne poučenosti;
- da postajajo alternativne in komplementarne oblike zdravljenja vedno bolj dosegljive in sprejemljive;
- da so medicinske sestre pogosto odgovorne za informiranje ljudi o različnih možnih oblikah zdravljenja,

JE BILO SKLENJENO,

da Mednarodni svet medicinskih sester prek svojih nacionalnih sestrskih zvez aktivno pripomore pri uveljavljanju posameznikovih pravic do:

- izbire ali odklonitve pooblaščenega zdravnika;
- sprejemanja ali zavrnitve zdravljenja na osnovi natančnih informacij.

SKLENJENO JE BILO TUDI,

da Mednarodni svet medicinskih sester prek svojih nacionalnih zvez medicinskih sester aktivno pripomore k uveljavljanju pravice posameznika do mirne smrti, do sprejemanja ali odklonitve verske, duhovne ali moralne tolažbe, ki vključuje pomoč duhovnikov določene veroizpovedi in ki upošteva kulturna prepričanja družbe, v kateri ta posameznik živi.

Viri, ki jih je MZMS uporabila pri oblikovanju te resolucije:

- Mednarodna prenosljiva zdravstvena kartoteka: Bolnikova pravica do obveščenosti, SNP 1987.
- Kodeks etike medicinskih sester pri MZMS, ponovno potrjen 1989.

Sprejeto na MZMS, Madrid, 1993.

Prevedla mag. Breda Vrhunec, prof. angl.

IZ DRUŠTEV IN SEKCIJ**POROČILO O PROGRAMSKO VOLILNI
SKUPŠČINI DRUŠTVA MEDICINSKIH
SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV
LJUBLJANA**

Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Ljubljana je imelo 12. 11. 1993 volilno skupščino, na kateri smo v prvem strokovnem delu poslušali predavanje kliničnega psihologa gospoda Andreja Kožarja o stresu oziroma sprostitvenih tehnikah. V drugem delu pa smo imeli volitve.

Izvoljeni oziroma potrjeni so bili naslednji člani:

1. Jelka Mlakar, predsednica, Klinični center Ljubljana
2. Anja Borjančič, podpredsednica, Zdravstveni dom Postojna
3. Ljubica Jugovič, sekretarka, Klinični center Ljubljana
4. Asja Pelan, blagajnik, Klinika za infektivne bolezni in vročinska stanja, Ljubljana

Izvršilni odbor

5. Joža Roglič, ZD Zagorje
6. Irena Ramšak-Keršič, Zavod invalidne mladine Kamnik
7. Marija Stepan, ZD Ljubljana, Dispanzer splošne medicine Moste
8. Irena Zupančič, Univerzitetni zavod za rehabilitacijo invalidov Ljubljana
9. Maruša Šolar, Aktiv upokojenih medicinskih sester Ljubljana, Balinarska pot 1
10. Ljuba Steblovnik, Železniški zdravstveni dom Ljubljana
11. Stanka Žagar, DSO Kočevje
12. Mlinšek Dragica, Salus Ljubljana
13. Nada Butinar, Klinični center – Ginekološka Klinika, Ljubljana
14. Marija Koren, VVO Ljubljana – Bežigrad
15. Roža Meglič, Visoka šola za zdravstvo, Ljubljana
16. Fanči Lampret, Aktiv upokojenih medicinskih sester Ljubljana, Izžanska 97
17. Marjeta Rupar, Srednja zdravstvena šola Ljubljana

Nadzorni odbor

18. Milka Praznik, Železniški zdravstveni dom Ljubljana
19. Vera Riedl, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja Ljubljana
20. Ela Lah, Aktiv upokojenih medicinskih sester Vrhnika
21. Zdenka Dovč, Zavod za transfuzijo krvi Ljubljana
22. Iva Balkovec, Univerzitetna psihiatrična klinika Ljubljana

Disciplinska komisija

23. Rija Rebeušek, Onkološki inštitut Ljubljana
24. Breda Kavka, Zdravstveni dom Domžale
25. Majda Gorše, Aktiv upokojenih medicinskih sester Ljubljana-Šentvid
26. Dragica Bazile, Psihiatrična bolnišnica Idrija
27. Pavlina Brancelj, ZD Ljubljana - Vič, Ljubljana
28. Zlata Živič, Univerzitetna psihiatrična klinika Ljubljana

Ob tej priliki bi se rada zahvalila vsem tistim, ki so nam pomagali pri delu dosedaj, kakor tudi vsem tistim, ki so nas vzpodbujali in usmerjali.

Vse člane našega društva pa vabim k sodelovanju z idejami, vzpodbudami in aktivnostjo.

Predsednica Društva medicinskih sester
in zdravstvenih tehnikov Ljubljana:
Jelka Mlakar

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV LJUBLJANA

Obveščamo vse članice našega društva, da v sklopu društvenih aktivnosti organiziramo tečaje avtogenega treninga pod vodstvom strokovnjakov.

Zavedamo se, moramo zdravstveni tehniki in medicinske sestre znati premagovati vse psihofizične napore in strese, ki nas dnevno obremenjujejo. Avtogeni trening je ena izmed znanih sprostitvenih

tehnik. Organizacija tečajev bo možna tudi v naših podružnicah in regijskih centrih.

Prijave zbirajo predstavniki Društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Ljubljana na svojih področjih.

Vabljeni!

Predsednica Društva medicinskih sester
in zdravstvenih tehnikov Ljubljana
Jelka Mlakar

SAMO ENO SRCE IMAMO, KAKO GA VAROVATI ZNAMO

Bolezni srca in ožilja zavzemajo v Sloveniji prvo mesto po smrtnosti in so na tretjem mestu po obolevnosti. Te za nas neugodne ugotovitve zahtevajo sistematičen pristop k promociji zdravja že v najzgodnejših letih življenja.

Na Zavodu za zdravstveno varstvo v Celju je v sodelovanju z Društvom za zdravje srca in ožilja Slovenije nastal projekt promocije zdravja in prevencije bolezni srca in ožilja. Projekt se imenuje: SAMO ENO SRCE IMAMO, KAKO GA VAROVATI ZNAMO?

Zastavljeni cilji so:

– Globalni cilj št. 9 Svetovne zdravstvene organizacije (SZO): ZNIŽATI ŠTEVILO BOLEZNI SRCA IN OŽILJA DO 65. LETA ZA 15 % IN IZBOLJŠATI KAKOVOST ŽIVLJENJA VSEH LJUDI.

– Parcialni cilj:

URESNIČITI NACIONALNI PROGRAM ZDRAVSTVENEGA VARSTVA GLEDE NA RAZVOJNE USMERITVE, KI JIH OPREDELJUJEJO CILJI PROGRAMA ZDRAVJE ZA VSE DO LETA 2000 IN ZAKON O ZDRAVSTVENEM VARSTVU, KI POUČUJE O SKRBI ZA KREPITEV ZDRAVJA POSAMEZNIKA.

– VKLJUČITI VSAKEGA OTROKA V PREDŠOLSKEM OBDOBJU IN V 1. RAZREDU OSNOVNE ŠOLE:

- z motivacijo za lastno zdravje,
- s sistematičnim delom,
- s skrbjo za lastno zdravje
- z boljšo kvaliteto življenja,
- s skrbjo za razvoj zdrave osebnosti.

– OSVOJITI PROGRAM PREPREČEVANJA BOLEZNI SRCA IN OŽILJA ŽE V ZGODNJI MLADOSTI.

Program bomo izvajali v predšolskih oddelkih vrtcev in v prvih razredih osnovnih šol na Gorenjskem.

Na Zavodu za zdravstveno varstvo Kranj smo 26. oktobra 1993 organizirali strokovni seminar na temo preprečitve bolezni srca in ožilja. Seminar je bil namenjen pedagoškim vodjem v Vzgojnovarstvenih zavodih, vodjem pedagoških aktivov na osnovnih šolah, vzgojiteljem predšolskih otrok in učiteljem prvih razredov. Seminar je potekal po naslednjem programu:

1. Predstavitev projekta SRCE
(Anica Javornik, višja med. sestra, ZZV Kranj)
2. Varovalna prehrana
(prof. dr. Dražigost Pokorn, Med. fakulteta, Inštitut za higieno)
3. Ukrepi posameznika in javnih služb za preprečevanje bolezni srca in ožilja
(prof.dr. Josip Turk, KC, Center za bolezni srca in ožilja Ljubljana).
4. Vloga vzgojiteljice pri zdravstveno preventivnem vzgojnem delu z otroki
(Mihaela Zupan, spec. pedagog, VVZ Radovljica)
5. Izkušnje učiteljice 1. razreda v zvezi z varovanjem zdravja učencev
(Nana Rupar, učiteljica 1. razreda, OŠ Ivan Grohar, Škofja Loka)

Seminarja se je udeležilo 60 edukatorjev, seznanili so se z naslednjimi vsebinami:

- pravilna prehrana,
- ohranjanje normalne telesne teže,
- telesna aktivnost,
- razvedrilo,
- sožitje v okolju,
- izogibanje razvadam in stresnim situacijam.

Vzgojitelji in učitelji so na seminarju dopolnili znanje o preprečitvi bolezni srca in ožilja, vsebine pa bodo z delom v skupinah in z individualnim delom prenesli na otroke - na starše - v družino.

Mateja Koprivnik, v.m.s.

Anica Javornik, v.m.s.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO KRANJ

Odd. za socialno medicino,
analitiko in promocijo zdravja

IZOBRAŽEVANJE**DOPOLNILNO STROKOVNO
IZOBRAŽEVANJE ZA GLAVNE
MEDICINSKE SESTRE ZAVODA
KLINIČNI CENTER**

Udeleženke izobraževanja (glavne medicinske sestre klinik in OE) se v interesu KC izobražujemo na Visoki šoli za zdravstvene delavce v Ljubljani po programu: dopolnilno strokovno izobraževanje. Izobraževanje obsega 400 ur.

Namen programa je dopolniti in osvežiti znanja, ki so vodilnim medicinskim sestram potrebna za lažje in hitrejšo uvajanje sodobne zdravstvene nege v praksi.

Vsebina programa so naslednje teme:

1. Modeli in teorije zdravstvene nege.
2. Procesna metoda dela v zdravstveni negi.
3. Management v zdravstveni negi.
4. Razvojno delo v zdravstveni negi.
5. Projekt – uvajanje sprememb v prakso.

Vsega skupaj je 120 ur predavanj, 80 ur vaj in 200 ur individualnega dela – skupno število ur programa je 400.

Največji poudarek je na managementu v zdravstveni negi, kajti vodilne medicinske sestre smo managerji. Cilji predavanj o managementu v zdravstveni negi so, da si vodilne sestre pridobimo nova znanja iz sodobne organizacije zdravstvene nege, da se usposobimo za uvajanje organizacijskih sprememb, ki omogočajo uvajanje procesa zdravstvene nege, in da se usposobimo za novi koncept organizacije dela, ki zagotavlja višjo kvaliteto dela in večjo humanizacijo dela.

Zaključek izobraževanja bo zaključni projekt - uvajanje procesa zdravstvene nege v praksi. Udeleženke dodatnega strokovnega izobraževanja bomo na podlagi teoretičnih znanj in spoznanj, ki jih bomo osvojile v času tega izobraževanja, preučile svojo prakso in ugotovile kakšni so pogoji za uvajanje sodobne zdravstvene nege v to delovno okolje in predlagale spremembe, s katerimi bi pripravile to prakso na uvajanje sodobne zdravstvene nege. Udeleženke tega programa z

zadovoljstvom ugotavljamo, da je veliko ur predavanj posvečenih tudi komunikacijam, konfliktnim situacijam, medsebojnim odnosom med člani tima ipd.

Kljub temu, da je za nami približno polovica dodatnega strokovnega izobraževanja, ugotavljamo, da nam v vsakdanji praksi pri delu vsa znanja, ki si jih na tem izobraževanju pridobivamo, zelo pomagajo. Kot prva generacija, ki to izobraževanje obiskujemo, bomo na koncu programa zagotovo bogatejše za znanja, ki nam bodo v pomoč pri delu, že sedaj spoznavamo, da imamo vse te probleme, ki jih v šoli rešujemo, vsak dan pri delu, le da se jih ne zavedamo oziroma do zdaj nanje nismo bile pozorne.

V bodoče si želimo še več takih oblik izobraževanja, tudi za ostale profile, predvsem pa bi bilo to zaželeno za nadzorne in timske sestre.

Zvezdana Pratkanar, v.m.s.

Udeleženske izobraževanja med delom

Opravičilo bralcem

Ker je v UTRIPU št. 9 pri predlogu Kodeksa medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov prišlo do napake, se bralcem opravičujemo!

Načela V, VI, in VII, se pravilno glasijo:

Načelo V

MEDICINSKA SESTRA JE DOLŽNA NUDITI VAROVANCU KOMPETENTNO ZDRAVSTVENO NEGO (strokovno, odgovorno)

Standardi:

- Medicinske sestre morajo svoje znanje izpopolnjevati v kontinuiranem izobraževanju.

- Pridobljeno strokovno znanje je medicinska sestra dolžna posredovati kolegicam in kolegom ter ostalim članom timov.

- Medicinska sestra si prizadeva za osebnostno in strokovno rast.

- Medicinska sestra si prizadeva za napredek zdravstvene kulture.

- Medicinska sestra je dolžna, da si prizadeva za razvoj in napredek stroke kot celote in uvajanje novih metod dela.

- Medicinska sestra je soodgovorna v skrbi za zdravje in življenje ljudi, zato je dolžna delovati zdravstvenovzgojno. Zdravstvena vzgoja je ena izmed njenih temeljnih nalog.

- Medicinska sestra je pri opravljanju svojega poklica v mejah svoje strokovne usposobljenosti samostojna in neodvisna ter za svoje delo odgovorna pred svojo vestjo, varovancem in družbo.

- Pristojnost medicinske sestre je, da odloča, izvaja in nadzira zdravstveno nego. Pri svojem delu je odgovorna medicinski sestri – vodji negovalnega tima.

- Medicinska sestra ne sme odkloniti nujne medicinske pomoči, ustrezne svoji strokovni usposobljenosti, ne glede na to, ali je na delovni dolžnosti ali ne, in ne glede na to, ali je za to pomoč izrecno zaprosena.

Medicinske sestre morajo biti pripravljene, da se odzovejo na delo v izjemnih razmerah, zavedajoč se svoje moralne in človeške odgovornosti.

- Medicinska sestra ni upravičena začeti s postopki, za katere nima ustreznih izkušenj. Izjema so le nujni primeri pri poškodbah in boleznih, ki neposredno ogrožajo življenje varovanca.

– Medicinska sestra se izogiba vsakršni zlorabi, ki izhaja iz medsebojnega zaupanja z varovanci ali iz možnosti do pridobitve njihove lastnine, stanovanja ali delovnega mesta.

– Odkloni darilo, uslugo ali gostoljubnost, ki jo je mogoče razlagati kot prizadevanje, da bi se z nedopustnim vplivom dosegla določena ugodnost.

Omejitve:

– Medicinske sestre lahko odklonijo zdravstveni poseg, če sodijo, da ni v skladu z njihovo vestjo in z mednarodnimi pravili medicinske etike.

Medicinska sestra mora o svojem ugovoru vesti obvestiti zdravstveni zavod. Zdravstveni zavod mora to upoštevati, vendar varovancem zagotoviti možnost za nemoteno uveljavljanje pravic iz zdravstvenega varstva.

Medicinska sestra ne sme odkloniti nujne medicinske pomoči.

NAČELO VI

DELOVANJE MEDICINSKIH SESTER MORA TEMELJITI IZKLJUČNO NA ODLOČITVAH V KORIST VAROVANCA

Standardi:

– Pri svojem delu v praksi naj se medicinske sestre zavzemajo za take pogoje dela, ki bodo omogočali izvajanje zdravstvene nege v skladu z vrednotami in standardi kodeksa.

– Medicinska sestra upošteva načela strokovnega ravnanja in odkloni vsakršen poseg, ki bi po njenem strokovnem prepričanju in vesti mogel biti neetičen ali za varovanca škodljiv.

– Delovanje medicinske sestre mora temeljiti na odločitvah, ki varovancu lajšajo trpljenje in obnavljajo zdravje. Ta odnos ne sme biti pogojen s koristoljubnostjo, zadovoljevanjem osebnih ambicij ali z namenom, da se pridobijo kakršnekoli druge osebne koristi.

– Vodstvene medicinske sestre nosijo odgovornost, ki izhaja iz skrbi za sedanje in bodoče varovance. V okviru dosegljivih resursov so dolžne, da se le-ti uporabljajo čim bolj učinkovito in se s tem zagotovi čim večja korist varovancem. Prizadevajo naj si vzpostavijo tak sistem organizacije, ki bo omogočal doseganje čim višje kvalitete dela ter ščitil varovanca pred nestrokovno, neetično in samovoljno dejavnostjo članov službe zdravstvene nege. Vodje naj pomagajo članom tima pri reševanju etičnih dilem in sprejemanju etičnih odločitev.

– Medicinske sestre, ki se ukvarjajo s pedagoškim delom, so dolžne zagotoviti, da je praktično delo ob varovancu vodeno v soglasju s

strokovnimi in etičnimi načeli ter s posebno pozornostjo za dostojanstvo človeka. Mentor je dolžan zagotoviti, da so študenti (dijaki) seznanjeni in sprejemajo določila Kodeksa.

MEDICINSKA SESTRA IN SODELAVCI

NAČELO VII

ZDRAVSTVENA OBRAVNAVA VAROVANCEV NAJ PREDSTAVLJA SKUPNO PRIZADEVANJE STROKOVNJAKOV RAZLIČNIH ZDRAVSTVENIH PROFESIJ; MEDICINSKA SESTRA PRIZNAVA IN SPOŠTUJE DELO SODELAVCEV

Standardi:

- Sodelovanje med medicinskimi sestrami ter odnos do drugih zdravstvenih delavcev naj temelji na odkritosti, poštenosti ter kolegialnih odnosih.

- Medicinska sestra ne sme odreči strokovne pomoči drugi medicinski sestri, če jo ta za to prosi.

- Odnosi med medicinskimi sestrami morajo temeljiti na spoštovanju in korektnosti. Pri tem so dolžne upoštevati življenjske in strokovne izkušnje starejših in predpostavljanih ter učiteljev, ki naj bodo mlajšim sodelavcem za zgled in vodilo.

- Medicinske sestre morajo nameniti posebno skrb in pozornost študentom in dijakom zdravstvenih šol.

- Solidarnost in tovarištvo se kaže tudi v tem, da medicinske sestre kolegialno skrbijo za obolelo kolegico, za obolele druge zdravstvene delavce in študente zdravstvenih šol.

- Razhajanje mnenj naj ne izzove nekorektnega vedenja. V primerih, da nespোরазumov ni mogoče poravnati, pristopajo organi Zbornice zdravstvene nege Slovenije k poizkusu sprave.

- Če medicinska sestra sumi o nekompetentni ali neetični obravnavi varovanca s strani sodelavcev, je dolžna, da: ugotovi čim več dejstev o nepravilnosti ter o njih poroča predpostavljenim in če napake niso odpravljene, tudi strokovnim telesom Zbornice zdravstvene nege Slovenije.

Medicinska sestra, ki si prizadeva, da zaščiti pred nekompetentno ali neetično oskrbo, je lahko v svojem okolju v težkem položaju. Kolegice in profesionalno združenje so dolžni, da ji pomagajo.

OBVESTILA**OBVESTILO O USTANOVITVI
SLOVENSKEGA DRUŠTVA ZA POMOČ
INKONTINENTNIM OSEBAM INKO**

Letos smo v Ljubljani registrirali slovensko društvo za pomoč inkontinentnim osebam INKO. Namen njegovega delovanja je preprečevanje nastanka inkontinence, pomoč prizadetim in izboljšanje kakovosti življenja inkontinentnih. Njegove dejavnosti so zato usmerjene predvsem v prosvetljevanje in informiranje.

Društvo je neprofitna organizacija in združuje ljudi, prizadete zaradi inkontinence, njihove svojce, strokovnjake, ki delujejo v korist inkontinentnih oseb, in vse, ki jih problem zanima.

Društvo dobiva sredstva za svoje delovanje iz dotacij od sponzorjev in od darovalcev. Člani ne plačujejo članarine.

Društvo bo za svoje člane organiziralo strokovna predavanja in jim pošiljalo informativne materiale (strokovne članke, zloženke, obvestila).

Vabim spoštovane kolegice, da se nam pridružite!

INKO, Stožice 23 b, 61113 Ljubljana

Marija Smolič,
višja medicinska sestra,
članica društva INKO

SREČANJA V TUJINI

Call for Papers

An International Conference On Quality of Nursing Worklife

March 23-25, 1994
Hamilton, Ontario, Canada

In conjunction with the 30th Anniversary Celebration of the Faculty of Health Sciences at McMaster University, the Quality of Nursing Worklife Research Unit is pleased to host our first International Conference on Quality of Nursing Worklife. The Program Committee invites researchers and practitioners in the areas of patient care, administration, education and policy development to submit abstracts for papers on topics related to quality of nursing worklife.

The purpose of the conference is to exchange scientific knowledge and practical experiences that will lead to improvements in quality of worklife for Registered Nurses (RNs) and Registered Nursing Assistants (RNAs/ LPNs/RPNs). The international context of the conference is intended to offer delegates the opportunity to learn about nursing worklife issues and projects in other countries - crossing work settings, health care systems, and cultural boundaries.

Examples of relevant topics include

— Work redesign	— Job Satisfaction
— Care Delivery Models	— Workplace stressors
— Worklife/Homelife	— Strategies to Improve QWL
— Career Choices	— Autonomy
— Abuse of Nurses	— Turnover

The official language of the conference is English. The feasibility of providing translation services is being explored, but at present, it is expected that papers will be presented in English.

For authors' instructions, see reverse

Quality of Nursing Worklife
Research Unit

All abstracts must be received by **Friday, July 16, 1993**. Please submit *eight (8)* copies of the single-page abstract to:

Mike Villeneuve, R.N., M.Sc.
Research Coordinator

Quality of Nursing Worklife
Research Unit
Faculty of Nursing
University of Toronto
50 St. George Street
Toronto, Ontario
CANADA M5S 1A1

Tel: (416) 978-1968

Fax: (416) 978-8222

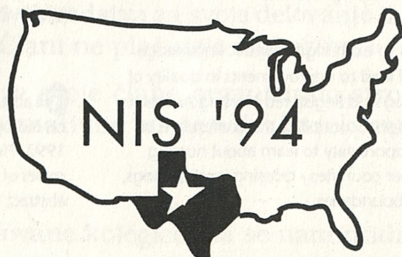
NURSING INFORMATICS

'94

**Fifth International Conference
on Nursing Use of Computers
and Information Science**

**Nursing in a
Technological Era**

**Preliminary Announcement
and Call for Papers**

**SAN ANTONIO
CONVENTION CENTER**

**Sunday, June 19-Wednesday, June 22, 1994
SAN ANTONIO, TEXAS - USA**

**NURSING
INFORMATICS**

WG-8

Včasih zadošča že nasvet

Lekadol'

tablete
(paracetamol)
analgetik, antipiretik

Operil', Operil' P

kapljice
lokalni rinolitik za
odrasle in otroke

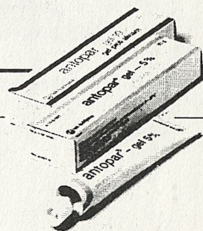
Fortalgin®+ C

šumeče tablete
(acetilsalicilna kislina
z vitaminom C)
analgetik, antipiretik,
antiflogistik

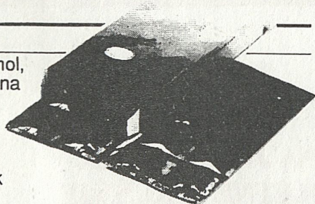
antopar'

5% in 10%
gel
gel proti
aknam

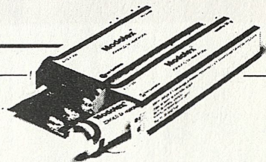
Fenalgin'

tablete
(paracetamol,
acetilsalicilna
kislina,
kofein)
analgetik,
antipiretik,
antiflogistik

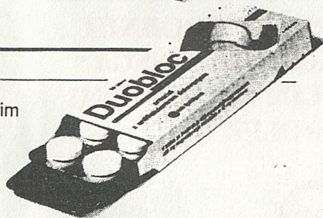
Modolex'

mast in svečke
antihemoroidno
sredstvo

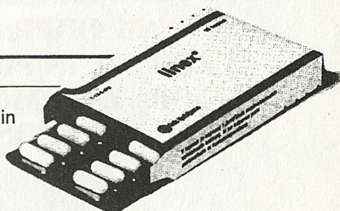
Duobloc'

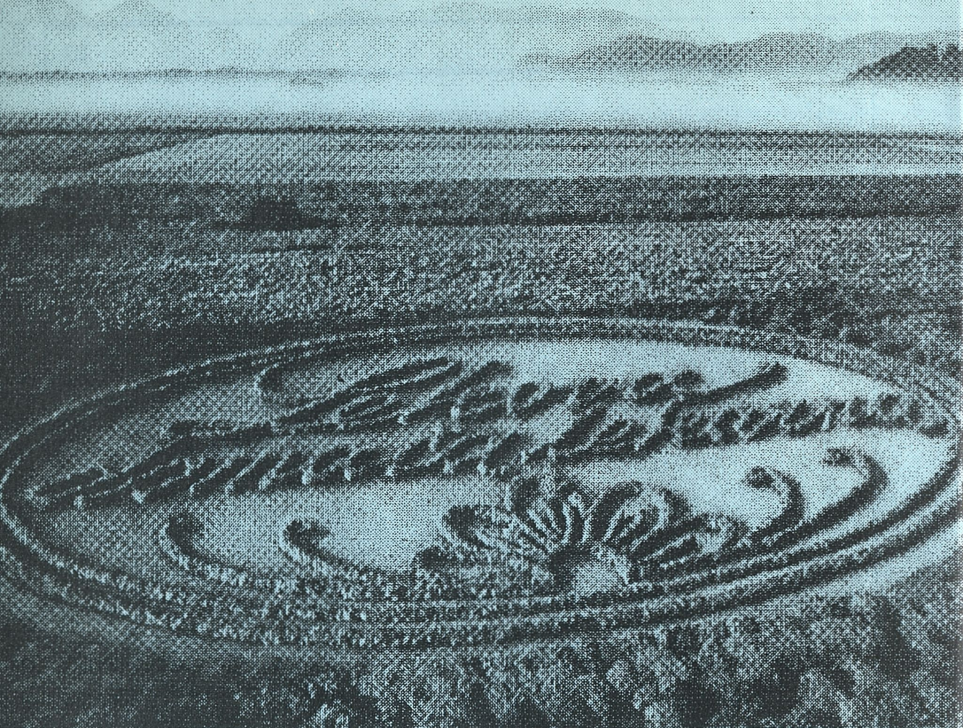
tablete
antacid z
antiflatulentnim
delovanjem

linex'

kapsule
bakterijski
antidiaroiik in
eupeptik

**LEKOVA DOMAČA LEKARNA JE ZDRUŽILA
SODOBNO ZNANJE IN STOLETNE IZKUŠNJE
IN VAM PRIPRAVILA VRSTO SODOBNIH
ZDRAVIL IN PRIPRAVKOV NARAVNEGA
IZVORA ZA SAMOZDRAVLJENJE AKUTNIH
IN KRONIČNIH BOLEZNI.**

 lek ljubljana